

LIPIEC - SIERPIEŃ 2025

MONITOR KOREAŃSKI

„Monitor Koreański” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Korei Południowej, ze szczególnym naciskiem na działania Korei Południowej w regionie Europy Środkowej oraz relacje miedzykoreańskie.

DR JOANNA BECZKOWSKA

OŚRODEK SPRAW AZJATYCKICH
UNIwersytet Łódzki

MONITOR KOREAŃSKI

LIPIEC - SIERPIEŃ 2025

PRAGMATYCZNA POLITYKA ZAGRANICZNA. Administracja prezydenta Lee Jae-myunga prowadzi pragmatyczną politykę zagraniczną, koncentrującą się na wzmocnieniu sojuszu z USA i przyszłościowych relacjach z Japonią, przy jednoczesnym balansowaniu stosunków z Chinami. Szczyt z premierem Japonii Ishibą Shigeru zaowocował pierwszym od 17 lat wspólnym oświadczeniem, kładącym nacisk na współpracę gospodarczą i technologiczną przy oddzieleniu kwestii historycznych od bieżących interesów (polityka dwutorowa). Z kolei szczyt z prezydentem USA Donaldem Trumpem potwierdził wolę modernizacji sojuszu obronnego i współpracy gospodarczej, w tym umowę handlową oraz partnerstwo w odbudowie amerykańskiego przemysłu stocznioowego. Sukces tych inicjatyw zależy jednak od pokonania wyzwań, takich jak niestabilność polityczna w poszczególnych państwach czy presja geopolityczna ze strony Chin.

I. WYDARZENIA SZCZEBŁA CENTRALNEGO

3 lipca: nominacja premiera została zatwierdzona przez Zgromadzenie Narodowe. Kim Min-seok, parlamentarzysta rządzącej Partii Demokratycznej, został powołany na urząd premiera. W głosowaniu uczestniczyli wyłącznie parlamentarzyści partii rządzącej, która posiada większość parlamentarną, oraz innych mniejszych ugrupowań – Partia Siły Narodu zbojkotowała głosowanie. Opozycja zarzucała kandydatowi m.in.: studia na chińskim Uniwersytecie Tsinghua czy nieścisłości dotyczące oświadczenia majątkowego. Kim Min-seok zobowiązał się do "podtrzymania woli narodu" i podkreślił, że jego najwyższym priorytetem będzie "przezwyciężenie kryzysu gospodarczego". W Korei Południowej premier jest jedynym członkiem rządu, którego nominacja musi zostać zatwierdzona przez Zgromadzenie Narodowe.

4 lipca: dodatkowa ustawa budżetowa została przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe. Parlament zatwierdził nadzwyczajny projekt ustawy budżetowej o wartości 31,8 biliona wonów. Był to pierwszy dodatkowy projekt ustawy budżetowej przyjęty za rządu Lee Jae-myunga. Decyzja ta zapadła w wyniku jednostronnego działania partii rządzącej, Partii Demokratycznej, która posiada większość parlamentarną. Główna partia opozycyjna, Partia Siły Narodu, zbojkotowała głosowanie, sprzeciwiając się forsowaniu ustawy bez konsensusu, a ich obiekcje dotyczyły między innymi kwestii „rozdawnictwa pieniężnego”. Pomimo braku porozumienia z opozycją, Partia Demokratyczna przeforsowała

budżet, zwiększając go o 1,3 biliona wonów w stosunku do pierwotnej propozycji rządu. Głównym celem dodatkowego budżetu jest stymulacja gospodarcza i stabilizacja życia publicznego, szczególnie dla osób o niskich dochodach i grup wrażliwych, które cierpią z powodu utrzymującego się spowolnienia gospodarczego

10 lipca: były prezydent Yoon Suk-yeol został ponownie aresztowany. Sąd Centralny w Seulu wydał nakaz aresztowania Yoon Suk-yeola pod zarzutem zdrady. Sąd uznał aresztowanie za konieczne w celu zbadania wielu zarzutów przeciwko Yoonowi, dotyczących jego deklaracji stanu wojennego z 3 grudnia. Śledczy podkreślali, że Yoon miał rzekomo nakazać kluczowym współpracownikom zniszczenie dowodów. Na przykład, nakazał byłemu zastępcy szefa Prezydenckiej Służby Bezpieczeństwa Kim Sung-hoonowi usunięcie z niezarejestrowanych zapisów rozmów telefonicznych między byłym prezydentem a trzema czołowymi urzędnikami wojskowymi, którym polecił mobilizację wojsk do Zgromadzenia Narodowego. Były prezydent jest również oskarżony o to, że nakazał Kang Eui-gu, sekretarzowi prezydenckiemu, sfabrykować fałszywą proklamację stanu wojennego i zebrać podpisy członków gabinetu kilka dni po ogłoszeniu stanu wojennego, w celu wstecznego uwiarygodnienia deklaracji, która nie spełniała należytych procedur. Kolejnym powodem aresztowania był brak współpracy: Yoon miał wielokrotnie nie stawiać się na przesłuchania bez uzasadnionego usprawiedliwienia i pozostawał niechętny do współpracy podczas postępowania sądowego.

18 lipca: nowy szef MSZ został zatwierdzony przez Zgromadzenie Narodowe. Zgromadzenie Narodowe zatwierdziło raporty z przesłuchań kandydatów na ministrów spraw zagranicznych, finansów i przemysłu, co otwiera drogę prezydentowi Lee Jae-myungowi do obsadzenia tych stanowisk. MSZ pokieruje Cho Hyun, Ministerstwem Handlu, Przemysłu i Energetyki Kim Jung-kwan, zaś nowym wicepremierem i ministrem gospodarki zostanie Goo Yun-cheol. W przypadku tych nominacji opozycyjna Partia Siły Narodu zgodziła się na przyjęcie raportów z przesłuchań ze względu na pilną potrzebę negocjacji ze Stanami Zjednoczonymi w związku z taryfami celnymi. Partia opozycyjna (PPP) podtrzymała swoje sprzeciwy wobec kandydatów, którzy budzili kontrowersje, takich jak Kang Seon-woo (kandydatka na urząd ministra ds. rodziny i równości płci) oraz Lee Jin-sook (kandydatka na urząd wicepremiera i ministra edukacji).

23 lipca: kandydaci na stanowiska ministrów zostały zatwierdzone przez Zgromadzenie Narodowe. Parlament zatwierdził raporty z przesłuchań kandydatów na stanowiska ministrów, co umożliwiło oficjalne powołanie Han Seong-sook na szefową Ministerstwa Małych i Średnich Przedsiębiorstw oraz Chun Jae-soo na ministra oceanów i rybołówstwa. Han Seong-sook była

wcześniej dyrektorką generalną firmy Naver, zaś Chun Jae-soo odegrał kluczową rolę w tworzeniu morskich obietnic wyborczych prezydenta Lee Jae-myunga. Jedna z nich dotyczy przekształcenia Busan w centrum przemysłu morskiego w kraju, szczególnie w kontekście przyszłych arktycznych szlaków żeglugowych. W tym celu planowana jest relokacja Ministerstwa Oceanów i Rybołówstwa do tego miasta.

30 lipca: porozumienie w sprawie amerykańskich ceł zostało osiągnięte.

Negocjatorzy z Korei Południowej i Stanów Zjednoczonych zawarli umowę handlową, która miała na celu obniżenie planowanych amerykańskich ceł na koreańskie produkty. W ramach tej umowy, Stany Zjednoczone zgodziły się obniżyć ogólne cła na towary koreańskie z 25% do 15%, w tym na import koreańskich samochodów. Nowa stawka celna jest na tym samym poziomie, co w przypadku produktów japońskich i europejskich na rynku amerykańskim. 50-procentowe cła sektorowe na **stal, aluminium i miedź** pozostają w mocy dla Korei, podobnie jak dla Japonii i Unii Europejskiej. W zamian za te ustępstwa, Korea Południowa zobowiązała się do inwestycji w amerykańskie gałęzie przemysłu o wartości 350 miliardów dolarów oraz do zakupu 100 miliardów dolarów w skroplonym gazie ziemnym (LNG) i innych produktach energetycznych ze Stanów Zjednoczonych. Porozumienie to miało zapewnić Korei Południowej równe lub niższe stawki celne w porównaniu z jej głównymi konkurentami eksportowymi. Nie uzgodniono złagodzenia regulacji dotyczących amerykańskich firm technologicznych, ani uczestnictwa Korei w projekcie rozwoju gazu na Alasce. Kwestie dotyczące kursów walutowych, podziału kosztów obrony i zakupu amerykańskiej broni nie były przedmiotem negocjacji. Prezydent Lee Jae-myung, podkreślił, że umowa eliminuje kluczowe niepewności stojące przed koreańskimi eksporterami.

2 sierpnia: nowy lider rządzącej partii został wybrany. Poseł Jung Chung-rae został wybrany nowym przewodniczącym rządzącej Partii Demokratycznej, zdobywając znaczną większość głosów. Nowy lider obiecał wspierać inicjatywy przeprowadzenia kluczowych reform w wymiarze sprawiedliwości, prokuraturze i mediach. Zadeklarował on również silne wsparcie dla prezydenta Lee Jae-myunga, podkreślając jedność partii i rządu. Partia opozycyjna wyraziła obawy co do jego "twardej linii", wzywając go do współpracy i koncentracji na polityce korzystnej dla ludzi.

5 sierpnia: nowa ustawa medialna została przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe. Parlament większością głosów Partii Demokratycznej przyjął ustawę medialną, zbojkotowaną przez opozycyjną Partię Siły Narodu. Ustawa ta ma na celu zreformowanie zarządzania publicznymi nadawcami, a jej kluczowym elementem jest osłabienie wpływu rządu i Zgromadzenia Narodowego na mianowanie członków zarządów. Skład zarządu nadawców publicznych budzi

kontrowersje za każdym razem, gdy zmienia się rząd w Korei – ustawa zmniejszająca liczbę członków zarządu nominowanych przez parlament ma na celu zwiększenie niezależności mediów publicznych.

8 sierpnia: wzmożone kontrole miejsc pracy zatrudniających obcokrajowców zostały zapowiedziane przez Ministerstwo Pracy.

Ministerstwo pracy podjęło zdecydowane kroki w celu rozwiązania problemu naruszeń praw człowieka wobec migrantów, co było bezpośrednią odpowiedzią na publiczne oburzenie wywołane nagraniem wideo przedstawiającym maltretowanie pracownika ze Sri Lanki. Wprowadzono specjalny, trzytygodniowy okres zgłaszania naruszeń praw, skupiając się na intensywnych inspekcjach w miejscach pracy zatrudniających wielu obcokrajowców, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Dodatkowo, każda środa została wyznaczona jako dzień zgłoszeń i poradnictwa, oferując migrantom kompleksowe wsparcie prawne i tłumaczeniowe. Działania te mają na celu promowanie praw pracowniczych obcokrajowców bez dyskryminacji oraz eliminację wszelkich form nadużyć.

11 sierpnia: możliwości pogłębienia Wszechstronnego partnerstwa strategicznego zostały omówione z Wietnamem.

Przywódcy Korei Południowej i Wietnamu, Lee Jae-myung i To Lam, spotkali się na szczycie w Seulu, aby pogłębić wszechstronne partnerstwo strategiczne ustanowione trzy lata temu. Było to pierwsze przyjęcie zagranicznego lidera przez prezydenta Lee od objęcia urzędu na początku czerwca oraz pierwsza wizyta sekretarza partii Wietnamu w Korei Południowej od 11 lat. Głównym celem spotkania było zwiększenie dwustronnej wymiany handlowej do 150 miliardów dolarów do 2030 roku, zważywszy, że Wietnam jest już trzecim co do wielkości partnerem handlowym Korei Południowej. Obie strony zobowiązały się do wzmocnienia współpracy w dużych projektach infrastrukturalnych w strategicznych obszarach, takich jak energetyka jądrowa, koleje dużych prędkości i rozwój nowych miast. Podpisano 10 protokołów ustaleń (MOU) dotyczących współpracy w dziedzinie energetyki jądrowej, energii odnawialnej, technologii i nauki, praw własności intelektualnej, edukacji oraz wymiany międzyludzkiej. Liderzy zgodzili się także wzmocnić koordynację dyplomatyczną na wydarzeniach międzynarodowych oraz rozszerzyć współpracę w zakresie bezpieczeństwa i przemysłu obronnego. Podjęto decyzję o regularnym organizowaniu spotkań wysokiego szczebla dotyczących współpracy w dziedzinie obronności i przemysłu zbrojeniowego oraz o wznowieniu wspólnego komitetu przemysłu obronnego i logistyki, który był zawieszony od 2008 roku.

13 sierpnia: nowi ministrowie zostali powołani przez prezydenta Lee Jae-myunga. Choi Kyo-jin został wytypowany na urząd ministra edukacji. Jego nominacja nastąpiła po wycofaniu poprzedniej kandydatki, Lee Jin-sook, w związku z zarzutami o plagiat akademicki. Choi Kyo-jin jest kuratorem Biura

Edukacji w mieście Sejong. Zaś **Won Min-kyong** będzie kierować Ministerstwem ds. Równości Płci. Won jest prawniczką specjalizującą się w prawie rodzinnym i prawach kobiet. Jej nominacja również nastąpiła po rezygnacji poprzedniej kandydatki, Kang Sun-woo, z powodu krytyki dotyczącej rzekomych nadużyć w miejscu pracy podczas jej kadencji jako posłanki

15 sierpnia: wizja polityki względem Japonii została przedstawiona przez prezydenta Lee Jae-myunga. W przemówieniu z okazji 80. rocznicy wyzwolenia Półwyspu Koreańskiego prezydent Lee zaznaczył, że "nadal istnieją osoby cierpiące z powodu kwestii historycznych, a także konflikty wynikające z odmiennych stanowisk". Wyraził nadzieję, że "japoński rząd szczerze zmierzy się z naszą bolesną historią i będzie dążył do utrzymania zaufania między naszymi dwoma krajami". Jednocześnie podkreślił swoje zaangażowanie w aktywne prowadzenie "dyplomacji wahadłowej" (opartej na regularnych wzajemnych szczytach) z Japonią, dążąc do "przyszłościowej, wzajemnie korzystnej współpracy". Deklaracja ta przypomina założenia polityki dwutorowej prezydenta Moon Jae-ina, która okazała się jednak nieskuteczna: w momencie zaostrenia sporów historycznych w 2019 roku doszło do załamania współpracy politycznej. W przemówieniu prezydent Lee Jae-myung wspominał o tym, że rok 2025 to nie tylko 80. rocznica wyzwolenia, ale także 60. rocznica normalizacji stosunków dyplomatycznych między Koreą Południową a Japonią – w związku z tym podkreślił potrzebę redefiniowania stosunków dwustronnych, aby iść naprzód. Wskazał na współpracę w sektorze gospodarczym i przemysłowym, zwłaszcza w obliczu nadchodzącej ery sztucznej inteligencji (AI), jako kluczowy obszar współpracy. Dyplomacja prezydenta Lee opiera się na zasadzie "pragmatycznej dyplomacji skoncentrowanej na interesie narodowym" – stąd skupienie się na podkreśleniu znaczenia współpracy gospodarczej w relacjach z Japonią.

15 sierpnia: były minister sprawiedliwości został ułaskawiony. Prezydent Lee Jae-myung zdecydował o ułaskawieniu Cho Kuka i jego żony, Chung Kyung-sim, w ramach specjalnej amnestii z okazji Dnia Wyzwolenia. Było to pierwsze ułaskawienie pod rządami administracji Lee, obejmujące polityków zarówno z partii rządzącej, jak i opozycyjnych, biznesmenów i przedstawicieli związków zawodowych. Cho Kuk odbywał dwuletni wyrok więzienia za oszustwa akademickie dotyczące jego dzieci oraz niezgodne z prawem ingerowanie w inspekcję rządową. Cho Kuk, który niegdyś był wschodzącą gwiazdą polityki za rządu byłego prezydenta Moon Jae-ina, był szeroko uważany za potencjalnego kandydata na prezydenta. Jego partia, Partia Odbudowy Korei (Rebuilding Korea Party), której był założycielem i byłym przewodniczącym, zdobyła 12 miejsc w parlamencie w wyborach powszechnych w 2024 roku, stając się trzecią co do wielkości partią w Zgromadzeniu Narodowym. Ułaskawienie umożliwia Cho Kukowi powrót do polityki.

21 sierpnia: w Seulu doszło do spotkania Billa Gatesa z prezydentem Lee Jae-myungiem.

Prezydent Lee Jae Myung spotkał się z Billem Gatesem, przewodniczącym Fundacji Gatesa, w biurze prezydenckim w Seulu. Była to pierwsza wizyta Gatesa w Korei Południowej od trzech lat. Główne tematy spotkania obejmowały globalne inicjatywy zdrowotne oraz rozwój technologiczny. Prezydent Lee obiecał, że rząd Korei Południowej będzie dążył do maksymalnego możliwego udziału w globalnych inicjatywach Fundacji Gatesa. Bill Gates wyraził nadzieję, że Korea odegra kluczową rolę dzięki swoim innowacyjnym produktom w sektorze biomedycyny. Jednocześnie rozmawiano o zaawansowanych technologiach, takich jak sztuczna inteligencja i małe reaktory modułowe (SMR).

23 - 24 sierpnia: pierwsza dwustronna zagraniczna wizyta prezydenta Lee Jae-myunga odbyła się w Japonii.

Prezydent Lee Jae-myung odbył szereg spotkań dyplomatycznych w Tokio, mających na celu wzmocnienie relacji między Koreą Południową a Japonią. Szczyt z premierem Ishibą Shigeru zakończył się wydaniem wspólnego oświadczenia – pierwszego od 17 lat. Było to drugie spotkanie Lee i Ishiby, po ich wcześniejszym kontakcie na szczycie G7 w Kanadzie w czerwcu. Liderzy zgodzili się, że w szybko zmieniającym się środowisku międzynarodowym, niezachwiane relacje dwustronne oraz współpraca Korea Południowa – USA - Japonia są ważniejsze niż kiedykolwiek. Lee i Ishiba potwierdzili swój cel całkowitej denuklearyzacji Półwyspu Koreańskiego oraz ustanowienia trwałego pokoju. Zgodzili się na ścisłą koordynację polityki wobec Korei Północnej, w tym na wspólne reagowanie na jej nielegalne działania cybernetyczne i rosnące więzi wojskowe z Rosją. Zgodzono się na wzmocnienie współpracy gospodarczej w zaawansowanych technologiach, takich jak sztuczna inteligencja i energia wodorowa. Obie strony zobowiązały się do ustanowienia wspólnego organu konsultacyjnego w celu rozwiązania wspólnych wyzwań, takich jak niska dzietność, starzejące się społeczeństwo i problem samobójstw. Liderzy poruszyli kwestie historyczne, ale uniknęli zagłębiania się w drażliwe sprawy, takie jak praca przymusowa w czasie wojny i "kobiety-pocieszycielki". Lee stwierdził, że jego administracja nie wycofa się z dotychczasowych porozumień w sprawie pracy przymusowej i kobiet pocieszenia, pomimo utrzymującego się niezadowolenia wielu Koreańczyków. Ishiba zobowiązał się do przestrzegania historycznych stanowisk poprzednich administracji, powołując się na deklarację z 1998 roku. Liderzy zgodzili się na regularne spotkania – oczekuje się, że premier Japonii odwiedzi Koreę Południową na szczycie Współpracy Gospodarczej Azji i Pacyfiku (APEC) w Gyeongju pod koniec października.

24 sierpnia: nowelizacja ustawy o związkach zawodowych została przyjęta przez Zgromadzenie Narodowe.

Nowelizacja, potocznie nazywana „ustawą

o żółtych kopertach" (kor. 노란봉투법; w takich kopertach powszechnie związkowcy wysyłają do zarządów firm wezwania do zbiorowych rokowań) została przeforsowana przez rządzącą Partię Demokratyczną, pomimo obstrukcji parlamentarnej ze strony głównego ugrupowania opozycyjnego, Partii Siły Narodu. Głównym celem ustawy jest ograniczenie możliwości pozywania przez duże korporacje (chaebole) związków zawodowych i pracowników o odszkodowania za straty poniesione w wyniku strajku. Ponadto rozszerza zakres podmiotów uznawanych za pracodawców oraz definicję sporów pracowniczych, a także rozszerza prawa do zrzeszania się w związkach zawodowych dla pracowników specjalnych czy podwykonawców. „Ustawa o żółtych kopertach” jest jednym z najbardziej zapalnych tematów w Korei Południowej, dzieląc społeczeństwo na dwa obozy: pracowników i biznesmenów. Organizacje związkowe, takie jak Koreańska Konfederacja Związków Zawodowych (KCTU) i Federacja Koreańskich Związków Zawodowych (FKTU), z zadowoleniem przyjęły uchwalenie ustawy, nazywając ją "historycznym owocem" dwóch dekad poświęceń aktywistów. Sześć głównych grup lobbystycznych reprezentujących środowisko biznesu wyraziło głębokie ubolewanie z powodu uchwalenia ustawy, ostrzegając, że poważnie zaszkodzi ona koreańskim firmom i odstraszy inwestorów. Szczególne zaniepokojenie wzbudziły niejasności w definicjach "pracodawcy" i "sporów pracowniczych", które według nich "otworzą drzwi do konfliktów prawnych między pracownikami a zarządem" w przyszłości.

24-27 sierpnia: rządowa delegacja odbyła wizytę do Chin. Prezydent Lee Jae-myung wysłał specjalną delegację do Chin, aby omówić dwustronną współpracę w związku z 33. rocznicą nawiązania stosunków dyplomatycznych. Na czele delegacji stanął były przewodniczący Zgromadzenia Narodowego Park Byeong-seug, a w jej skład weszli także parlamentarzyści rządzącej Partii Demokratycznej, Kim Tae-nyeon i Park Jeung, a także Roh Jae-hun, syn byłego prezydenta Roh Tae-woo. Delegacja spotkała się z chińskim ministrem spraw zagranicznych Wang Yi w Pekinie, gdzie przekazano osobisty list prezydenta Lee Jae-myunga do przewodniczącego Xi Jinpinga. Obie strony potwierdziły swoje zaangażowanie w rozwój stosunków dwustronnych. Park Byeong-seug wyraził nadzieję, że wizyta ta "rozwiąże splątane w ciągu ostatnich kilku lat stosunki koreańsko-chińskie i przywróci je na właściwy tor". Delegacja spotkała się także z wiceprzewodniczącym Chińskiej Republiki Ludowej Han Zhengem oraz przewodniczącym Stałego Komitetu Ogólnochińskiego Zgromadzenia Przedstawicieli Ludowych, Zhao Leji. Wizyta miała miejsce w czasie, gdy prezydent Lee Jae-myung udawał się do Waszyngtonu na szczyt z prezydentem USA Donaldem Trumpem, po zakończeniu dwudniowej wizyty w Japonii. Takie działania rządu – jednoczesna wizyta w USA i Chinach – mają odzwierciedlać pragmatyczną politykę zagraniczną prezydenta Lee Jae-myunga.

25 sierpnia: szczyt przywódców Korei Południowej i USA odbył się w Waszyngtonie. Prezydenci Lee Jae-myung i Donald Trump spotkali się na szczycie w celu omówienia kluczowych kwestii dotyczących współpracy gospodarczej i dyplomacji z Koreą Północną. Lee zadeklarował znaczące inwestycje w amerykański przemysł stoczniowy, co miało na celu wzmocnienie relacji handlowych i budowanie wzajemnego zaufania. Obaj liderzy wyrazili także zgodność co do potrzeby dialogu z Koreą Północną. Spotkanie podkreśliło również rosnącą wagę trójstronnej współpracy USA - Korea Południowa - Japonia w kontekście bezpieczeństwa regionalnego. Więcej szczegółów zob. Komentarz.

25 sierpnia: zmiany w prawie handlowym zostały przyjęte przez Zgromadzenie Narodowe. Nowelizacja ma na celu wzmocnienie ochrony akcjonariuszy mniejszościowych oraz poprawę ładu korporacyjnego. Przepisy ustanowiły obowiązkowe wprowadzenie systemu kumulatywnego głosowania w dużych spółkach giełdowych. Nowelizacja jest zgodna z obietnicami prezydenta Lee Jae-myunga dotyczącymi poprawy ładu korporacyjnego w ramach wysiłków na rzecz eliminacji tzw. "Korea Discount", czyli niedowartościowania lokalnych akcji. Partia Siły Narodu sprzeciwiała się nowelizacji, wyrażając obawy o nieefektywny ład korporacyjny i negatywny wpływ na konkurencyjność firm.

25 sierpnia: zwiększenie wydatków na obronność jest planowane przez południowokoreański rząd. Prezydent Lee Jae-myung ogłosił plany zwiększenia wydatków na obronność, by objąć wiodącą rolę w utrzymaniu bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim. Decyzja ta nastąpiła po szczycie z prezydentem USA Donaldem Trumpem, gdzie omówiono modernizację sojuszu obronnego obu krajów, aby był on bardziej wzajemny i dostosowany do zmieniającego się krajobrazu bezpieczeństwa. Zwiększone fundusze mają zostać przeznaczone na zaawansowane technologie wojskowe, co jest również odpowiedzią na naciski Waszyngtonu, aby Seul przejął większy ciężar finansowy obecności wojsk amerykańskich. Dodatkowo, prezydent Lee potwierdził zaangażowanie Korei Południowej w denuklearyzację i ścisłe przestrzeganie Traktatu o Nierozprzestrzenianiu Broni Jądrowej, jednocześnie podkreślając potrzebę zdecydowanej reakcji na prowokacje Korei Północnej oraz dążenie do dialogu. Obietnica zwiększenia wydatków na zbrojenia ma być częścią „pragmatycznej polityki” zapowiedzianej przez Lee Jae-myunga w kampanii wyborczej.

26 sierpnia: nowy lider Partii Siła Narodu został wybrany. Jang Dong-hyeok został wybrany nowym liderem głównej opozycyjnej Partii Siły Narodu (PPP). Pomimo początkowego znacznego dystansu w sondażach, Jang Dong-hyeok zdołał pokonać faworyzowanego byłego kandydata na prezydenta, Kim Moon-soo. Zwycięstwo Janga opierało się na zdecydowanym poparciu wśród członków partii, pomimo mniejszej popularności w sondażach ogólnokrajowych. Nowy

lider zapowiedział dążenie do zjednoczenia sił prawicowych i obalenia obecnego rządu prezydenta Lee Jae-myunga. Partia Siły Narodu poniosła dotkliwą porażkę w tegorocznych wyborach prezydenckich w czerwcu, co było konsekwencją usunięcia byłego prezydenta Yoon Suk-yeola z urzędu po jego nieudanej próbie wprowadzenia stanu wojennego. Od tego czasu partia zмага się z wewnętrznymi konfliktami. Zwycięstwo Janga, który był zagorzałym krytykiem usunięcia z urzędu byłego prezydenta, sygnalizuje umocnienie konserwatywnej frakcji PPP.

26 sierpnia: Biuro Policji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych zostało zlikwidowane. Biuro Policji, utworzone trzy lata temu w ramach Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Bezpieczeństwa, zostało oficjalnie zlikwidowane, co było następstwem wdrożenia zmienionego rozporządzenia. Utworzono je w 2022 roku za rządu byłego prezydenta Yoon Suk-yeola, by kontrolować uprawnienia policji, która przejęła więcej funkcji śledczych od prokuratury. Decyzja o jego utworzeniu wzbudziła kontrowersje dotyczące neutralności politycznej policji. Likwidacja Biura Policji była jedną z obietnic wyborczych prezydenta Lee Jae-myunga.

28-29 sierpnia: współpraca z Azją Centralną ma zostać wzmocniona. Prezydent Lee Jae Myung przeprowadził rozmowy telefoniczne z prezydentem Kirgistanu Sadyrem Japarovem oraz prezydentem Turkmenistanu Serdarem Berdimuhamedowem. Pierwsza z rozmów koncentrowała się na wzmocnieniu relacji w kluczowych obszarach, takich jak łańcuchy dostaw i sektor energetyczny. Lee Jae-myung podkreślił również znaczenie opieki nad Koreańczykami mieszkającymi w Kirgistanie. Podczas drugiej rozmowy, która była pierwszą dla prezydenta Lee z przywódcą Turkmenistanu, podkreślono postępy w stosunkach dwustronnych od 2008 roku. Prezydent Lee wyraził również wdzięczność za pomoc Turkmenistanu w ewakuacji obywateli Korei Południowej z Iranu w czerwcu. Obie strony zgodziły się rozszerzyć współpracę poza sektory energetyczne i przemysłowe. W obu rozmowach poruszono także kwestię organizacji szczytu Korea Południowa - Azja Centralna, zaplanowanego na przyszły rok.

29 sierpnia: byli premier Han Duck-soo i była pierwsza dama Kim Keon-hee zostali postawieni w stan oskarżenia przez prokuraturę. Południowokoreańska prokuratura oskarżyła w oddzielnych sprawach byłego premiera Han Duck-soo o wspieranie krótkotrwałego wprowadzenia stanu wojennego przez byłego prezydenta Yoon Suk-yeola w zeszłym roku. Żonę byłego prezydenta, Kim Keon-hee, oskarżono natomiast o przyjęcie łapówki i inne przestępstwa. Dochodzenie specjalnego prokuratora dotyczyło łącznie 16 zarzutów karnych przeciwko byłej pierwszej damie. Objęły one m.in.: podejrzenia o zmianę punktu końcowego projektu autostrady na miejsce, gdzie

rodzina Kim Keon-hee posiada ziemię w Yangpyeong, a także o preferencyjne traktowanie jej rodziny w projekcie budowy apartamentów w tej samej okolicy. Kim Keon-hee jest pierwszą byłą pierwszą damą w historii Korei Południowej, która została poddana procesowi sądowemu. Co więcej, wcześniej w tym miesiącu Kim została aresztowana – również po raz pierwszy była para prezydencka przebywała w areszcie w tym samym czasie.

KOMENTARZ

Plan pięcioletni rządu Lee Jae-myunga. W sierpniu administracja Lee Jae-myunga ogłosiła ambitny "pięcioletni plan zarządzania narodowego", którego hasłem przewodnim jest: „Korea, w której władza należy do obywateli, wspólnie dążących do szczęścia” (kor. 국민이 주인인 나라, 함께 행복한 대한민국). Plan ma na celu rozwiązanie długo zaniedbywanych problemów strukturalnych Korei oraz przeprowadzenie śmiałych reform (takich jak restrukturyzacja przemysłowa, reforma sektora publicznego i normalizacja cen energii) w oparciu o następujące zasady: słuchanie głosu obywateli i integracja, sprawiedliwość i zaufanie, pragmatyzm i wyniki.

Kluczowym punktem jest reforma konstytucyjna, mająca na celu decentralizację władzy prezydenckiej oraz zmiany w prokuraturze, policji i Najwyższej Izbie Kontroli. Obecna konstytucja Korei Południowej była ostatnio zmieniana w 1987 roku (demokratyzacja Korei). Plan zakłada zastąpienie obecnej pięcioletniej, jednokadencyjnej prezydentury systemem czteroletnim z dwiema kadencjami, jednocześnie ograniczając władzę prezydencką. Zaproponowana zmiana związana jest z problemem nadmiernej koncentracji władzy wykonawczej w rękach prezydenta, która od dawna przyczyniała się do niestabilności politycznej. Usunięcie byłego prezydenta Yoon Suk Yeola z urzędu w wyniku impeachmentu dodatkowo uwypukliło wady obecnego systemu. Zasada jednokadencyjności miała zapobiegać dyktaturze i nadużyciu władzy, jak za czasów wojskowych rządów, jednak przyczyniła się do szeregu problemów. W połączeniu z dużą koncentracją władzy sprawia, że w pierwszych latach prezydent ma bardzo dużą siłę (co skłania do nadużywania władzy), zaś im bliżej końca kadencji, tym bardziej słabnie polityczny wpływ prezydenta – co może prowadzić nawet do paraliżu decyzyjnego. W czwartym roku kadencji politycy i partie szykują się już do nowych wyborów, dystansując się od prezydenta, który nie może liczyć na reelekcję. Zaś samego prezydenta może to skłonić do „gry

o wszystko", by zostawić po sobie jakąś spuściznę, jak to było w przypadku decyzji o wprowadzeniu stanu wojennego przez Yoon Suk-yeola. Administracja Lee Jae-myunga w przypadku zmiany konstytucji (wprowadzenia dwóch kadencji, ograniczenia władzy prezydenckiej, możliwe, że wprowadzenia także systemu drugiej tury) musi przedstawić konkretną propozycję w odpowiednim czasie, aby można było przeprowadzić ogólnokrajowe referendum - idealnie przy okazji przyszłorocznych wyborów lokalnych lub wyborów powszechnych w 2028 roku.

Plan przewiduje także restrukturyzację organów ścigania czy reformę sektora publicznego. Dotyczy to rozwiązania Prokuratury Najwyższej do 2030 roku oraz rozdzielenie jej funkcję, aby wzmocnić polityczną neutralność i zdecentralizować władzę. Rząd zamierza także zwiększyć liczbę sędziów Sądu Najwyższego. Reforma zakłada także zmniejszenie liczby agencji państwowych – zdaniem prezydenta jest ich zbyt wiele, by móc efektywnie nadzorować ich działania. Korea Południowa posiada 331 instytucji publicznych, z których wiele powstało bez długoterminowego nadzoru. W ciągu ostatnich czterech lat ich wspólny dług wzrósł o ponad 200 bilionów wonów (143,8 miliarda USD). Reforma ma na celu walkę z nieefektywnością, oporem związków zawodowych wobec restrukturyzacji, biurokratyczną inercją i upolitycznianiem nominacji publicznych.

W ramach Planu pięcioletniego, administracja prezydenta Lee Jae-myunga dużą wagę przykładą także do rozwoju energetycznego. Jednym z pilnych problemów, który plan ma rozwiązać, jest dylemat cen energii. Korea utrzymywała sztucznie niskie ceny energii elektrycznej, co doprowadziło do ogromnego zadłużenia Korea Electric Power Corporation (KEPCO), przez co nie można finansować kluczowych inwestycji infrastrukturalnych. Warto zauważyć, że prezydent Lee sygnalizuje poparcie dla korekty cen, jednak rząd pozostaje niezdecydowany w jakim stopniu je podnieść, obawiając się negatywnej reakcji wyborców w obliczu inflacji i niepewności gospodarczej. W kwestiach energetyki do 2030 roku planowane jest ponad dwukrotne zwiększenie produkcji energii odnawialnej oraz rozbudowa sieci przemysłowej. Plan obejmuje tworzenie morskich farm wiatrowych i dedykowanych portów, co ma przyspieszyć "wielką transformację energetyczną" skoncentrowaną na odnawialnych źródłach energii. Odnawialne źródła energii zostały zaliczone do narodowych przemysłów strategicznych, wraz z AI i biotechnologią, które mają być wspierane poprzez zniesienie regulacji (zero regulacji), a także wprowadzenie „megaspecjalnych stref” (kor. 메가특구). Pomimo ambitnych celów, realizacja tych reform będzie wymagała zdeterminowanego i długofalowego działania, ponieważ poprzednie

rządy często unikały trudnych decyzji dotyczących cen energii, stawiając wygodę polityczną ponad konieczność ekonomiczną.

W kwestii polityki gospodarczej plan koncentruje się przede wszystkim na sztucznej inteligencji (AI), biotechnologii, wspomnianej energetyce odnawialnej, treściach kulturalnych (kpop, kdramy), przemyśle obronnym i lotniczym – czyli branżach nowej generacji. Proponuje się utworzenie funduszu o wartości 100 bilionów wonów (72,3 miliarda USD) w celu bezpośredniego wspierania przyszłych przemysłów strategicznych. Rząd zamierza stać się jedną z trzech czołowych potęg AI do 2030 roku, tworząc "autostradę AI" integrującą zaawansowaną infrastrukturę obliczeniową z sektorami przemysłowymi i publicznymi. Planuje się zabezpieczyć ponad 50 000 zaawansowanych procesorów graficznych (GPU) oraz pozyskać wysokiej jakości dane i kluczowych ekspertów.

Na płaszczyźnie polityki społecznej planuje się rozszerzenie zasiłków na dzieci oraz znaczne zmniejszenie kosztów opieki pielęgniarstwa i opiekuńczej. Plan zakłada także większy nacisk na zrównoważony rozwój regionalny, w tym przeniesienie instytucji publicznych do Sejong.

W propozycjach nie zabrakło wytycznych dotyczących polityki zagranicznej. W odniesieniu do Korei Północnej plan zakłada przejście od konfrontacji do dialogu, skupiając się na przywróceniu kanałów komunikacji i wspieraniu pokojowego współistnienia. Administracja Lee Jae-myunga zobowiązała się także do pragmatycznego, zorientowanego na interesy podejścia: wzmocnienia, ale i ewolucji sojuszu z USA, dążenia do przyszłościowych więzi z Japonią, pogłębienia strategicznego zaangażowania z Chinami oraz konstruktywnego zarządzania stosunkami z Rosją. Rząd dąży także do odzyskania kontroli operacyjnej czasu wojny (OPCON) od Stanów Zjednoczonych.

Głównym wyzwaniem dla tych planów jest finansowanie, zwłaszcza w kontekście zadłużenia narodowego, które już przekroczyło 1300 bilionów wonów. Plan nie zawiera także konkretnych, szczegółowych propozycji wykonawczych. Istnieje również ryzyko, że reformy zostaną ponownie wykolejone przez polityczną inercję, opór związków zawodowych i brak politycznego i społecznego konsensusu. Sukces będzie zależał od zdolności administracji do pragmatycznego wykonania, budowania konsensusu w sprawie kontrowersyjnych reform, utrzymania dyscypliny fiskalnej i dostosowywania się do zmieniających się realiów globalnych.

Szanse i wyzwania dla relacji z Japonią. Ostatnia wizyta prezydenta Korei Południowej Lee Jae-myunga w Japonii, poprzedzająca jego szczyt

z prezydentem USA Donaldem Trumpem, podkreśliła jego pragmatyczne podejście do polityki zagranicznej, mające na celu zrównoważenie relacji regionalnych przy jednoczesnym wzmocnieniu współpracy trójstronnej. Szczyt z premierem Japonii Ishibą Shigeru zaowocował pierwszym od 17 lat wspólnym oświadczeniem, budującym na fundamencie Deklaracji Kim-Obuchi z 1998 roku, która położyła nacisk na pojednanie, współpracę gospodarczą i bezpieczeństwo. Zauważalna jest także zmiana retoryki Lee Jae-myunga, który wcześniej był krytyczny wobec Japonii – jednak po objęciu urzędu prezydenta, zaczął używać taki sformułowań jak „sąsiad zza morza” i „niezastąpiony partner w rozwoju gospodarczym” w przemówieniu z okazji Dnia Wyzwolenia (15 sierpnia).

Szczyt w Tokio koncentrował się na patrzeniu w przyszłość, a nie w przeszłość co ma być wyrazem pragmatycznego podejścia i polityki dwutorowej, w której kwestie sporów historycznych są rozdzielone od współpracy gospodarczej czy na płaszczyźnie bezpieczeństwa. Efektem szczytu było wspólne oświadczenie, kładące szczególny nacisk na pogłębienie współpracy handlowej oraz w dziedzinie technologii przyszłości. Liderzy zobowiązali się zintensyfikować dialog na wszystkich szczeblach, także w obszarze bezpieczeństwa gospodarczego, oraz lepiej wykorzystać wzajemnie uzupełniające się potencjały przemysłowe obu krajów. Przemysłowa symbioza ma opierać się na połączeniu japońskiej ekspertyzy w zaawansowanych technologiach i materiałach (jak produkcja półprzewodników) z południowokoreańską siłą w innowacyjnych zastosowaniach i produkcji na masową skalę (m.in. w sektorach petrochemicznym i elektronicznym). Ta komplementarność ma napędzać wspólne projekty w strategicznych obszarach, takich jak sztuczna inteligencja (AI) czy czysta energia.

Ważnym czynnikiem kształtującym obecne pragmatyczne relacje południowokoreańsko-japońskie są zmiany geopolityczne: powrót polityki „America First” Trumpa i rosnąca potęga technologiczna Chin. Jednak wspólne oświadczenie nie dotyczyło szerszych kwestii regionalnych (potencjalny kryzys w Cieśninie Tajwańskiej) czy multilateralnych, skupiając się przede wszystkim na wspomnianej współpracy gospodarczej i technologicznej. Trwałość pojednania na linii Seul-Tokio może zostać osłabiona przez takie czynniki jak niestabilność amerykańskiej polityki czy chiński sprzeciw wobec zacieśniania więzi, szczególnie na płaszczyźnie bezpieczeństwa. Jednak największym wyzwaniem pozostaje niestabilność polityczna w Korei Południowej i Japonii. Prezydent Lee musi sprostać zarzutom o bycie „anty-japońskim” ze strony swoich konserwatywnych przeciwników i musi inicjować śmielszą, pro-japońską politykę zagraniczną, aby przezwyciężyć nieufność konserwatystów. Jeszcze większym wyzwaniem jest

kryzys polityczny w Japonii i dymisja premiera Ishiby – budowanie wzajemnych relacji między Lee i Ishibą, zakończyło się po zaledwie dwóch szczytach.

Podsumowując, pomimo wyraźnego pragmatyzmu i wspólnych interesów gospodarczych oraz strategicznych, przyszłość relacji południowokoreańsko-japońskich wisi na włosku. Ich trwałość zależy nie tylko od zewnętrznej presji geopolitycznej, ale przede wszystkim od wewnętrznej stabilności politycznej obu państw. Sukces „polityki dwutorowej” wymaga jej kontynuacji przez kolejnych przywódców, co w obliczu częstych rotacji na szczytach władzy w obu krajach pozostaje wielką niewiadomą.

Kierunki współpracy z USA. Szczyt prezydentów Trumpa i Lee, który odbył się 25 sierpnia 2025 roku w Waszyngtonie, można podsumować jako udane spotkanie liderów, ale bez konkretów. Pomimo początkowych obaw związanych z postami Trumpa w mediach społecznościowych, spotkanie przebiegło w serdecznej atmosferze. Wizyta pomogła również legitymizować prezydenta Lee w oczach decydentów w Waszyngtonie. Jednocześnie, szczyt pozostawił wiele niedopowiedzeń, szczegółowych kwestii do rozwiązania, co będzie wymagało dalszej, ostrożnej dyplomacji i współpracy.

Jednym z kluczowych obszarów dyskusji była modernizacja sojuszu i współpraca obronna. Warto zauważyć, że obie strony podkreśliły osiągnięcie „szerokiego konsensusu” w sprawie „modernizacji sojuszu”, jednak nie podano szczegółów. Jednym z elementów dyskusji mogła być kwestia „elastyczności strategicznej” dla żołnierzy amerykańskich stacjonujących w Korei (USFK). Waszyngton dąży do większej elastyczności w przemieszczaniu tych sił poza Półwysep Koreański, czemu sprzeciwia się Seul, obawiając się uwikłania w rywalizację USA-Chiny. Administracja Trumpa naciskała na sojuszników, aby zwiększyli wydatki na obronność do 5% PKB. W tym kontekście prezydent Lee Jae-myung zobowiązał się, że Korea Południowa zwiększy swoje wydatki na obronność (obecnie 2,3% PKB), aby odgrywać „bardziej wiodącą” rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa na Półwyspie Koreańskim. Korea Południowa zamierza również przekształcić swoje wojsko w „smart military” w oparciu o zaawansowane technologie. Trump wyraził zainteresowanie przejęciem przez USA „własności” gruntów bazowych udostępnionych przez Seul dla wojsk amerykańskich – odpowiedź Korei Południowej nie jest jednak znana, a sama kwestia może wywołać sprzeciw polityczny w państwie. Kwestie takie jak zmniejszenie liczby wojsk USFK oraz przekazanie operacyjnej kontroli w czasie wojny (OPCON) były przewidywane jako tematy, ale pozostały niejasne po spotkaniu.

Pomimo zgody Lee Jae-myunga i Donalda Trumpa co do potrzeby wznowienia dyplomacji z Koreą Północną i dążenia do denuklearyzacji Półwyspu, szczegóły dotyczące dalszych kroków i sposobu osiągnięcia denuklearyzacji również pozostały niejasne. Prezydent Lee wyraził poparcie dla dążenia Trumpa do dialogu z Kim Jong Unem – jednak jest to działanie zależne od woli przywódcy KRLD. W kwestii denuklearyzacji nie pojawiły się konkretne rozwiązania, oprócz potwierdzenia przez Lee Jae-myunga zobowiązania Korei Południowej do nierozwijania broni jądrowej.

Pragmatyczna polityka zagraniczna Lee Jae-myunga była obecna w jego deklaracjach związanych z Chinami. Lee zasygnalizował chęć utrzymania stabilnych stosunków z Chinami, jednocześnie nawigując między zależnościami bezpieczeństwa od USA a głębokimi powiązaniem handlowymi z Chinami. W swoim przemówieniu w CSIS Lee powiedział, że chociaż Korea Południowa i Chiny dzielą „nieuniknione więzi” z powodu swojej bliskości geograficznej, Korea Południowa „nie może działać ani podejmować decyzji, które stoją w sprzeczności z podstawowym stanowiskiem politycznym USA”. w odpowiedzi na zarzuty o pro-chińskie stanowisko. W tej kwestii również zarysowała się dwuznaczność i chęć balansowania między USA a Chinami – szczególnie w kwestiach gospodarczych.

Współpraca gospodarcza i handlowa była jednym z kluczowych obszarów omówionych podczas szczytu. Wizyta prezydenta Lee miała na celu umocnienie partnerstwa gospodarczego i otwarcie nowych perspektyw współpracy. Szczyt poprzedziła umowa handlowa zawarta w lipcu. Zgodnie z tą umową, Stany Zjednoczone obniżyły cła na koreańskie towary z proponowanych 25% do 15%. W zamian za to, Korea Południowa zobowiązała się do inwestycji w USA o wartości 350 miliardów dolarów oraz zakupu amerykańskiej energii o wartości 100 miliardów dolarów. Koreańczykom nie udało się wynegocjować niższych cel na samochody. Za to stronie amerykańskiej udało się zaangażować Koreę w projekt "Make American Shipbuilding Great Again". Zakłada on odbudowę amerykańskich zdolności stoczniowych z wykorzystaniem koreańskiej ekspertyzy. Trump zasugerował również możliwość koprodukcji, gdzie koreańskie firmy budowałyby statki w amerykańskich stocznich z udziałem amerykańskiej siły roboczej. Realizacja tego partnerstwa napotyka jednak na znaczące wyzwania prawne, takie jak konieczność przestrzegania amerykańskich przepisów, w tym Buy American Act, co może prowadzić do opóźnień lub sporów. Ponadto, Chiny uważnie monitorują tę współpracę i ostrzegły, że użycie południowokoreańskich produktów stoczniowych w amerykańskich operacjach wojskowych może mieć poważne konsekwencje

dla Seulu. Tym samym sukces osiągnąć szczytu w zakresie współpracy gospodarczej i handlowej będzie zależał od pokonania barier prawnych i nacisków geopolitycznych.

Szczyt prezydentów Trumpa i Lee był ważnym sygnałem politycznym i okazją do wzmocnienia legitymacji prezydenta Lee na arenie międzynarodowej. Przyniósł deklaracje o modernizacji sojuszu, współpracy obronnej, gospodarce i balansowaniu między USA a Chinami, ale nie przełożył się jeszcze na konkretne decyzje. Wiele kluczowych kwestii – od elastyczności strategicznej USFK po szczegóły denuklearyzacji czy warunki partnerstwa stocznioowego – pozostało otwartych, wymagając dalszej dyplomacji i negocjacji.

II.KOREA POŁUDNIOWA I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

3 lipca: współpraca w obszarze lotniczym z Polską została omówiona w Korei Południowej. Delegacja kierownictwa Ministerstwa Aktywów Państwowych i Polskiej Grupy Zbrojeniowej (PGZ) odbyła wizytę w Korei Południowej w celu rozwijania współpracy w sektorach obronnym i lotniczym. Odbyły się spotkania z Ministrem ds. Zakupów Uzbrojenia Republiki Korei, Seok Jong-gunem, a także z przedstawicielami firm Hyundai Rotem, Hanwha Aerospace i KAI. Rozmowy dotyczyły m.in. usprawnienia realizacji zawartych umów, wzmocnienia współpracy przemysłowej oraz budowy długofalowego partnerstwa technologicznego. Polska wyraża zainteresowanie programem myśliwca KF-21 Boramae. Zmniejszenie udziału Indonezji w projekcie wspólnego rozwoju KF-21 otworzyło drogę dla Polski, aby dołączyć do programu. Mimo że KF-21 jest nadal w fazie rozwoju, oczekuje się, że będzie miał większą wydajność niż F-16 i umożliwi szybką integrację różnych uzbrojeń, w tym tych opracowywanych w Polsce. Polska, rozwijająca własne pociski powietrze-powietrze krótkiego zasięgu, mogłaby również wykorzystać Boramae jako platformę testową, co byłoby korzystne dla rozwoju koreańskiej broni.

11 lipca: posiedzenie Wspólnej Komisji ds. Współpracy w Dziedzinie Przemysłu Wojskowego i Logistyki odbyło się w Seulu. W posiedzeniu uczestniczyli wysokiej rangą urzędnicy czeskiego Ministerstwa Obrony (w tym minister obrony Republiki Czeskiej Radka Konderlová) i Koreańskiej Agencji ds. Zakupów Obronnych i Programów Zbrojeniowych (DAPA). Spotkanie potwierdziło zainteresowanie obu stron w badaniu możliwości współpracy przemysłu obronnego, z oczekiwaniami dotyczącymi lokalizacji produkcji

i transferu technologii, a najbardziej obiecujące obszary to mobilność, silniki odrzutowe, obrona powietrzna, amunicja i broń strzelecka.

13 lipca: pierwsze specjalne delegacje dyplomatyczne prezydenta Lee Jae-myunga zostały wysłane do Europy. Prezydent Lee Jae Myung wysłał pierwszy zespół specjalnych wysłanników do Unii Europejskiej, Francji i Wielkiej Brytanii (a także Indii), co stanowi początek działań administracji na rzecz wzmocnienia więzi dwustronnych i wielostronnych. Delegacji do Unii Europejskiej przewodniczył były minister środowiska, Yoon Yeo-joon. Celem wizyty było omówienie sposobów wzmocnienia partnerstwa strategicznego Korea-UE z 2010 roku, a także rozszerzenie współpracy w obszarach transformacji cyfrowej, działań na rzecz klimatu i zaawansowanych technologii.

18 lipca: Korea Południowa została odwiedzona przez czeską delegację. Koreański wiceminister handlu, przemysłu i energii Lee Ho-hyeon spotkał się z czeskim ministrem przemysłu i handlu Lukášem Vlčkem w Seulu, aby omówić dwustronną współpracę w dziedzinie energetyki jądrowej, przemysłu, energii i infrastruktury. Czeska delegacja złożona z członków obu izb parlamentu oraz przedstawicielei firm uczestniczyła także w szeregu innych spotkań, m.in: premierem Korei Południowej Kim Min-seokiem czy przedstawicielami Koreańskiej Izby Handlu i Przemysłu (KITA). Harmonogram wizyty w Korei skupiał się na omówieniu dodatkowych środków mających na celu ukończenie elektrowni jądrowej w Dukovanach we współpracy z nowym koreańskim rządem, pozyskiwaniu nowych inwestycji dla Republiki Czeskiej oraz wzmacnianiu współpracy między czeskimi i koreańskimi przedsiębiorstwami.

1 sierpnia: umowa wykonawcza na pozyskanie kolejnych czołgów K2 została podpisana w Gliwicach. Polska zawarła kluczową umowę z Koreą Południową na pozyskanie 180 czołgów K2, co stanowi znaczące wzmocnienie zdolności obronnych. W ceremonii podpisania umowy udział wzięli minister obrony Korei Południowej Ahn Kyu-back, a po stronie polskiej wicepremier i szef MON Władysław Kosiniak – Kamysz i sekretarz stanu Paweł Bejda. Transakcja obejmuje zarówno istniejące konfiguracje K2GF, jak i nowszą wersję K2PL, z planowaną dostawą w latach 2026-2030. Co istotne, kontrakt przewiduje transfer technologii i produkcję 61 czołgów K2PL w Polsce, w Zakładach Mechanicznych „Bumar-Łabędy” S.A. Minister Ahn Kyu-back podczas spotkania z polskim wicepremierem i ministrem obrony, Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem, wyraził gotowość do wspierania Polski w optymalnym użytkowaniu koreańskich systemów uzbrojenia, takich jak czołgi K2, haubice K9 i wyrzutnie rakiet Chunmoo, poprzez aktywne wspieranie szkoleń i ćwiczeń. Zaproponowano również rozszerzenie wzajemnie korzystnej współpracy w innych obszarach obronności, takich jak projekt łodzi podwodnej.

III. RELACJE MIĘDZYKOREAŃSKIE

3 lipca: potrzeba naprawy relacji z Koreą Północną została wskazana jako priorytet nowego rządu. Prezydent Lee Jae-myung, podczas swojej pierwszej konferencji prasowej po 30 dniach urzędowania podkreślił pilną potrzebę poprawy stosunków międzykoreańskich poprzez dialog i współpracę. Lee wyraził zadanie, że całkowite zerwanie komunikacji z Koreą Północną było „nierozsądnym posunięciem” poprzedniej administracji. Twarda, konserwatywna postawa Yoon Suk-yeola oraz decyzja przewodniczącego KRLD, Kim Jong-una, o uznaniu Korei Południowej za wrogie państwo przełożyły się na najgorsze od lat relacje międzykoreańskie. Według nowego prezydenta dialog, komunikacja i współpraca są absolutnie niezbędne, nawet w czasach eskalacji napięcia w dwustronnych relacjach. Prezydent Lee Jae-myung zwrócił uwagę na niedawną reakcję Korei Północnej w sprawie nadawania przez głośniki treści propagandowych jako zachęający znak. Po tym, jak Korea Południowa wstrzymała nadawanie w kierunku Północy 11 czerwca, Północ zawiesiła swoje nadawanie następnego dnia. Podczas konferencji poruszono także kwestię zjednoczenia. Chociaż Korea Południowa konstytucyjnie zobowiązuje się do pokojowego zjednoczenia, Lee Jae-myung zauważył, że otwarte wzywanie do zjednoczenia w tym momencie mogłoby zostać źle zinterpretowane przez Północ jako żądanie uległości lub absorpcji. Zasugerował, że to może być powodem, dla którego niektórzy proponują zmianę nazwy Ministerstwa ds. Zjednoczenia, podkreślając, że żadne państwo nie chciałoby być siłą wchłonięte. Prezydent Lee podkreślił także potrzebę ciągłego, długoterminowego zaangażowania w budowanie relacji z Koreą Północną.

10 lipca: międzykoreańskie obiekty turystyczne w Górach Diamentowych są demontowane. Według danych wywiadowczych Korei Południowej Korea Północna systematycznie rozbiera ważne obiekty turystyczne w Górach Diamentowych (kor. Geumgangsan), które kiedyś symbolizowały współpracę z Koreą Południową. Proces ten, trwający już od ponad pół roku, objął niedawno centrum spotkań rodzin rozdzielonych wojną koreańską. Zdjęcia satelitarne potwierdzają usunięcie struktur dachowych i odsłonięcie wnętrza budynku. Demolowane są również inne obiekty, takie jak dom klubowy i spa, co jest zgodne z zarządzeniem Kim Jong Una z 2019 roku, aby usunąć wszystkie południowokoreańskie instalacje. Chociaż rozbiórka postępuje, jej stopniowe tempo sugeruje, że nie jest to priorytet dla Pjongjangu.

31 lipca: restrykcje dotyczące kontaktów międzykoreańskich zostały zniesione przez Seul. Korea Południowa zniosła restrykcje dotyczące kontaktów swoich obywateli z Koreańczykami z Północy, pod warunkiem wcześniejszego zgłoszenia takich interakcji, co sygnalizuje chęć zwiększenia wymiany międzyludzkiej. Minister ds. Zjednoczenia, Chung Dong-young, ogłosił tę zmianę, podkreślając jej potencjał do budowania wzajemnego zrozumienia i współistnienia. Ponadto, minister wyraził zamiar ponownego otwarcia kompleksu przemysłowego w Kaesong, symbolu pojednania, a także przeprosił za jego wcześniejsze zamknięcie, widząc w tym kluczowy krok w zmianie losów Półwyspu Koreańskiego. Te działania, wraz z planowaną rewizją wspólnych ćwiczeń wojskowych z USA, świadczą o dążeniu obecnego rządu do poprawy stosunków z Koreą Północną na wielu płaszczyznach.

4 sierpnia: plany dotyczące Funduszu Współpracy Międzykoreańskiej zostały ogłoszone przez Ministerstwo ds. Zjednoczenia. Minister ds. Zjednoczenia, Chung Dong-young, ogłosił plan ponownego wykorzystania Funduszu Współpracy Międzykoreańskiej na cele humanitarne w Korei Północnej, gdy tylko wznowione zostaną kontakty dwustronne. Wyraził zaskoczenie brakiem wydatków z funduszu w ubiegłym roku, podkreślając jego historyczną rolę w wspieraniu współpracy gospodarczej, społecznej i kulturalnej. Aby ułatwić te działania, Chung zatwierdził również zmiany w wytycznych, upraszczające zasady zgłaszania kontaktów z obywatelami Korei Północnej, zachęcając grupy obywatelskie do aktywniejszego udziału w poprawie relacji. Te kroki mają na celu ożywienie zamrożonej współpracy i pomocy humanitarnej, która w 2024 roku była całkowicie wstrzymana.

5 sierpnia: próby kontaktu ze strony Korei Południowej zostały zignorowane przez KRLD. W czerwcu na brzegu wyspy Seongmo, południowokoreańskiej wyspy na Morzu Żółtym, znaleziono ciało osoby, którą zidentyfikowano jako obywatela Korei Północnej. Pomimo propozycji Seulu, aby przekazać ciało przez wioskę Panmunjom, Pjongjang nie odpowiedział na te wezwania. W konsekwencji, ciało zostanie uznane za nieodebrane i po konsultacjach z lokalnymi władzami zostanie skremowane. Ten incydent wpisuje się w szerszy wzorzec. Od 2010 roku na terytorium Korei Południowej znaleziono łącznie 29 ciał, które przypuszczalnie należały do obywateli Korei Północnej. Ostatni raz Północ przyjęła ciało swojego obywatela znalezione na Południu w 2019 roku.

6 sierpnia: demontaż głośników w obszarze granicznym został zakończony. Wojsko Korei Południowej zakończyło demontaż swoich głośników propagandowych wzdłuż granicy z Koreą Północną. Inicjatywa ta ma na celu złagodzenie napięć międzykoreańskich. Jest to bezpośrednia odpowiedź na wcześniejsze zarządzenie prezydenta Lee Jae-myunga o zawieszeniu tych audycji

w celu poprawy nadszarpniętych relacji. Choć Korea Północna wstrzymała własne kampanie nadawania propagandowych treści, nie wykazała jeszcze oznak usunięcia głośników ze swoich obszarów przygranicznych.

14 sierpnia: propozycja dialogu z Koreą Południową została odrzucona przez KRLD. Kim Yo Jong, siostra przewodniczącego Kim Jong Una, kategorycznie odrzuciła jakąkolwiek możliwość dialogu z Koreą Południową i USA, podkreślając głęboko zakorzenioną wrogość Korei Północnej wobec Seulu. Kim Yo Jong zapowiedziała, że "nie przejmuję się i nie interesuje" tym, czy Korea Południowa usunie głośniki, wstrzyma audycje czy opóźni lub zmniejszy ćwiczenia wojskowe, i ogłosiła, że w konstytucji ujęte zostaną stosunki wrogie wobec Korei Południowej jako fundament relacji międzykoreańskich. W komunikacie podkreślono, że Pjongjang "wielokrotnie wyjaśniał, iż nie ma woli poprawy stosunków z Republiką Korei". Kim Yo Jong nazwała nadzieje Seulu na dialog "bezsensownym marzeniem".

15 sierpnia: wizja odbudowy relacji z Koreą Północną została przedstawiona przez Koreę Południową. Prezydent Lee Jae-myung w przemówieniu z okazji 80. rocznicy wyzwolenia Półwyspu Koreańskiego przedstawił wizję dialogu międzykoreańskiego, kładąc nacisk na pokojowe współistnienie, wzajemny szacunek i stopniowe kroki w celu odbudowy zaufania. Prezydent Lee oświadczył, że "będzie szanował system Korei Północnej i nie będzie dążył do zjednoczenia poprzez wchłonięcie". Wyraźnie zaznaczył, że Republika Korei "nie ma zamiaru angażować się w wrogie działania", dążąc raczej do deeskalacji. Prezydent podkreślił, że "ciągła konfrontacja Północ-Południe, utrzymująca się z powodu podziału, zagraża naszemu życiu, ogranicza rozwój gospodarczy i stanowi poważną przeszkodę dla przyszłości kraju". Stwierdził, że nadszedł czas, aby "odejść od przestarzałego myślenia o zimnej wojnie i konfrontacji, aby otworzyć nową erę pokoju na Półwyspie Koreańskim". Prezydent wyraził opinię, że "najważniejsze jest stworzenie stanu, w którym walka jest niepotrzebna, czyli pokoju, a nie wygrania w walce. W przemówieniu zwrócił uwagę, że podstawowym krokiem jest odbudowa zaufania poprzez wznowienie dialogu, a nie snucie planów na „daleką przyszłość”. Prezydent zobowiązał się do "przywrócenia podstaw wymiany i współpracy oraz stworzenia warunków dla wspólnego wzrostu, które mogą realnie poprawić życie mieszkańców Północy i Południa, zgodnie z zasadą wzajemnych korzyści. Korea Południowa ma także dążyć do przywrócenia porozumień zawartych na wcześniejszych szczytach (m.in.: z 2018 roku).

19 sierpnia: wspólne manewry wojskowe z USA zostały potępione przez KRLD. Przywódca Korei Północnej, Kim Jong Un, potępił wspólne ćwiczenia wojskowe Korei Południowej i Stanów Zjednoczonych (Ulchi Freedom Shield), twierdząc, że świadczą one o ich "woli wszczęcia wojny" i najbardziej "wrogim"

nastawieniu wobec Północy. W odpowiedzi na te manewry, Kim wezwał do "szybkiej rozbudowy" arsenału nuklearnego kraju, podkreślając potrzebę "proaktywnych i przytłaczających zmian" w obliczu pogarszającej się sytuacji bezpieczeństwa. Jego uwagi, w tym zapowiedź, że marynarka wojenna Korei Północnej stanie się "niezawodną siłą" w państwowych siłach nuklearnych, zbiegły się w czasie z odrzuceniem przez Pjongjang pojednawczej propozycji prezydenta Lee Jae-myunga.

19 sierpnia: publikowanie corocznych raportów dotyczących praw człowieka w KRLD zostanie wstrzymane. Rząd Korei Południowej zdecydował się zaprzestać publicznego udostępniania corocznych raportów o prawach człowieka w Korei Północnej. Urzędnik Ministerstwa ds. Zjednoczenia wskazał, że wcześniejsza „ofensywna polityka” oparta na ujawnianiu i krytyce nie przyniosła oczekiwanej poprawy sytuacji praw człowieka. Chociaż dane na temat naruszeń praw człowieka będą nadal zbierane i przekazywane do Ministerstwa Sprawiedliwości w celu przechowywania, nie zostaną one opublikowane. Ta zmiana polityki jest częścią szerszych gestów pojednawczych, mających na celu poprawę napiętych relacji z Pjongjangiem, co stanowi odejście od praktyki poprzedniej konserwatywnej administracji Yoon Suk-yeola.

21 sierpnia: wizja denuklearyzacji została przedstawiona przez Seul. Prezydent Lee Jae-myung przedstawił trzyetapowy plan denuklearyzacji Korei Północnej, dążąc do zamrożenia, a następnie redukcji i demontażu jej programów nuklearnych i rakietowych. Prezydent Lee podkreślił jednocześnie konieczność używania terminu „denuklearyzacja Półwyspu Koreańskiego” zamiast „denuklearyzacja Korei Północnej”, aby zmniejszyć prowokacyjne sygnały wobec Pjongjangu. Seul będzie dążyć do realizacji tej strategii poprzez aktywne działania na rzecz dialogu z Pjongjangiem, opierając się na silnym sojuszu ze Stanami Zjednoczonymi.

KOMENTARZ

Korea Północna odrzuca pojednawcze gesty Korei Południowej. Korea Północna kategorycznie odrzuciła inicjatywy pojednawcze rządu Korei Południowej, w tym zawieszenie nadawania komunikatów przez głośniki propagandowe, przerwanie nadawania radiowego przez wywiad Korei Południowej oraz repatriację sześciu mieszkańców Północy. Kim Yo Jong,

wiceprzewodnicząca Wydziału Propagandy i Agitacji Komitetu Centralnego Partii Pracy Korei, stwierdziła, że "są one jedynie cofnięciem problemów, które sami na siebie sprowadziliście" oraz że "nie jest to coś, co zasługuje na uznanie". Następnie argumentowała, że "jeśli spodziewaliście się, że kilkoma sentymentalnymi słowami można cofnąć wszystkie konsekwencje waszych własnych działań, było to kolosalne błędne obliczenie". Kim Yo Jong jasno wyraziła stanowisko, że relacje między Koreą Południową a Koreą Północną "całkowicie wyszły z okresu koncepcji jednego narodu". Przekazała, że Pjongjang nie jest zainteresowany żadnymi politykami czy propozycjami z Seulu i nie ma zamiaru zasiadać do rozmów ani dyskutować z Koreą Południową. Co więcej, Korea Północna postawiła żądanie rozwiązania Ministerstwa ds. Zjednoczenia Korei Południowej, argumentując, że w obliczu utrwalenia się "relacji państwo-państwo" – jak teraz Pjongjang postrzega relacje międzykoreańskie – istnienie takiego ministerstwa wskazuje na „opętanie” Korei Południowej „wizją wchłonięcia” KRLD. Pjongjang zamknął szereg własnych instytucji zajmujących się sprawami międzykoreańskimi, takich jak Komitet ds. Pokojowego Zjednoczenia Ojczyzny, po tym, jak Kim Jong Un w 2023 roku określił wzajemne relacje jako „dwa wrogie państwa”. Korea Północna zażądała również zaprzestania wspólnych ćwiczeń wojskowych USA, takich jak odbywające się w sierpniu Ulchi Freedom Shield. Pjongjang interpretuje kontynuację "agresywnych, wielkoskalowych wspólnych ćwiczeń wojskowych" jako brak zmian w "zaślepieniu sojuszem z USA i postawie konfrontacyjnej" rządu Południa.

Postawę KRLD można interpretować jako celowe wykluczenie Korei Południowej z jakichkolwiek przyszłych negocjacji. Wpisuje się to w strategię KRLD nazywaną „tongmi bongnam” (kor. 통미봉남), co dosłownie tłumaczy się jako „komunikacja z USA, blokowanie Południa”. Jest to taktyka polegająca na całkowitym pominięciu rządu Korei Południowej i prowadzeniu wszystkich kluczowych negocjacji bezpośrednio ze Stanami Zjednoczonymi, które Północ postrzega jako prawdziwego decydenta w regionie – mogącego realnie znieść sankcje czy zapewnić gwarancje bezpieczeństwa. Strategia ma także na celu zdyskredytowanie i osłabienie pozycji Korei Południowej na arenie międzynarodowej, przedstawiając jej rząd jako nieistotny. „Tongmi bongnam” była szczególnie widoczna w latach 90. i podczas pierwszego kryzysu nuklearnego. Współcześnie retoryka Kim Yo Jong wpisuje się w tą taktykę – odrzucając możliwość nawiązania dialogu z Seulem, ale nie z Waszyngtonem. Pjongjang zasugerował nawet gotowość do rozmów z USA, ale nie w sprawie denuklearyzacji. Warunkiem rozmów ma być uznanie statusu mocarstwa

nuklearnego Korei Północnej. Biorąc pod uwagę, że KRLD będzie prawdopodobnie dalej ignorować gesty dobrej woli Seulu – które osłabiają pozycję negocjacyjną Korei Południowej, pozbawiając ją „kart przetargowych” – niezwykle istotne dla rządu Lee Jae-myunga jest wzmocnienie koordynacji z USA w swojej polityce wobec Korei Północnej.

**OŚRODEK SPRAW
AZJATYCKICH**
Uniwersytet Łódzki

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

